

قانون ثبت احوال + الحاقات و اصلاحات

نوع سند: قوانین

قانون ثبت احوال + الحاقات و اصلاحات

قانون ثبت احوال مصوب سال 1355، مشتمل بر 55 ماده است.

قانون ثبت احوال مصوب 1355، مشتمل بر 55 ماده است که به بیان وظایف سازمان ثبت احوال کشور و مقررات مربوط به اسناد و دفاتر ثبت احوال، ثبت ولادت و وفات، ازدواج و طلاق، صدور شناسنامه، تغییر نام خانوادگی و تعویض شناسنامه، می‌پردازد. آخرین اصلاحات و الحاقات این قانون در سال 1363 انجام شده است.

قانون ثبت احوال با اصلاحات و الحاقات بعدی

فصل اول - کلیات

ماده 1

ماده 1 - وظایف سازمان ثبت احوال کشور بقرار ذیل است:

الف (اصلاحی 1363/10/18) - ثبت ولادت و صدور شناسنامه

ب (اصلاحی 1363/10/18) - ثبت واقعه وفات و صدور گواهی وفات.

ج - تعویض شناسنامه‌های موجود در دست مردم.

د - ثبت ازدواج و طلاق و نقل تحولات.

ه - صدور گواهی ولادت برای اتباع خارجه؛ و - تنظیم دفاتر ثبت کل وقایع و نام خانوادگی.

ز - جمع آوری و تهیه آمار انسانی سراسر کشور و انتشار آن.

ح - وظایف مقرر دیگری که طبق قانون به عهده سازمان گذاشته شده است.

ماده 2

ماده 2 - برای مطالعه و پیشنهاد روش‌های فنی و اظهارنظر درباره اصلاح یا تغییر فرم‌ها و نمونه‌های سجلی و آماری و نحوه جمع‌آوری و انتشار آن‌ها و تهیه دستورالعمل‌ها و روش‌های فنی سجلی و طرز جمع‌آوری اوراق باطله و تنظیم و نگهداری و حفاظت اسناد و مدارک سجلی در مرکز سازمان ثبت احوال کشور شورایی بنام شورای عالی ثبت احوال تشکیل میشود. اعضای شورای عالی ثبت احوال عبارت خواهند بود از رئیس سازمان ثبت احوال کشور یا قائم مقام او و یک نفر از استادان دانشکده حقوق به انتخاب رئیس دانشگاه تهران و یک نفر از قضات دادگستری به انتخاب وزیر دادگستری و یک نفر از کارمندان مطلع ثبت احوال انتخاب رئیس سازمان ثبت احوال و نماینده مرکز آمار ایران، ریاست شورا با معاون وزارت کشور و رئیس سازمان ثبت احوال کشور یا قائم مقام او میباشد و رأی اکثریت لازم الاجراء خواهد بود.

تبصره

تبصره - نحوه جمع‌آوری و انتشار آمار انسانی و تهیه نمونه‌های مربوط به پیشنهاد سازمان ثبت احوال کشور پس از جلب نظر مرکز آمار ایران و تصویب شورای عالی ثبت احوال تعیین خواهد شد.

ماده 3

ماده 3 - در مقر هر اداره ثبت احوال هیئتی بنام هیئت حل اختلاف مرکب از رئیس اداره ثبت احوال و مسئول بایگانی یا معاونین و یا نمایندگان آنان و یکی از کارمندان مطلع اداره مزبور به انتخاب رئیس اداره ثبت احوال استان تشکیل میشود، وظایف هیئت حل اختلاف به قرار زیر است:

1 (اصلاحی 18/10/1363) - تصحیح هر نوع اشتباه در تحریر مندرجات دفتر ثبت کل وقایع و وفات بعد از امضاء سند و قبل از تسلیم شناسنامه یا گواهی ولادت یا وفات و تکمیل سند از نظر مشخصاتیکه «نامعلوم» بوده است مندرج در ماده 29 این قانون.

2 - رفع اشتباهات ناشی از تحریر ضمن ثبت وقایع یا نقل مندرجات اسناد و اعلامیه‌ها و مدارک به دفاتر ثبت کل وقایع و سایر دفاتر.

3 - ابطال اسناد و شناسنامه‌هایی که بیگانگان مورد استفاده قرار داده‌اند و طبق ماده 44 اعلام میشود.

4 - ابطال اسناد مکرر و یا موهوم و تصحیح اشتباه در ثبت جنس صاحب سند و تغییر نام‌های ممنوع.

5 - حذف کلمات زائد، غیرضروری و یا ناشی از اشتباه در اسناد سجلی اشخاص.

ترتیب تقاضا و گردش کار دفاتر هیئت‌ها و نحوه رسیدگی و ابلاغ تصمیمات در آیین نامه اجرایی این قانون تعیین خواهد شد.

تبصره

تبصره (اصلاحی 18/10/1363) - تصحیح هر نوع اشتباه در تحریر مندرجات دفتر ثبت کل وقایع و وفات اگر قبل از امضاء باشد با توضیح مراتب در حاشیه سند بعمل می‌آید و امضاکنندگان سند ذیل توضیح را امضاء خواهند نمود.

ماده 4

ماده 4 - رسیدگی به شکایات اشخاص ذینفع از تصمیمات هیئت حل اختلاف و همچنین رسیدگی ب سایر دعاوی راجع به اسناد ثبت احوال با دادگاه شهرستان یا دادگاه بخش مستقل محل اقامت خواهان بعمل می‌آید و رای دادگاه فقط پژوهش پذیر است.

مهلت شکایت از تصمیم هیئت حل اختلاف ده روز از تاریخ ابلاغ است.

تبصره

تبصره - هرگاه سند ثبت احوال در ایران تنظیم شده و ذینفع مقیم خارج از کشور باشد رسیدگی با دادگاه محل صدور سند و اگر محل تنظیم سند و اقامت خواهان هر دو در خارج از کشور باشد با دادگاه شهرستان تهران خواهد بود.

ماده 5

ماده 5 (اصلاحی 18/10/1363) - سازمان ثبت احوال کشور در اجرای وظایفی که بر عهده دارد میتواند از وجود کارکنان سازمان‌های دولتی و ارگان‌ها و نهادهای انقلاب اسلامی موجود در محل استفاده نماید.

تبصره 1

تبصره 1 (اصلاحی 18/10/1363) - ماموران دولت و کارکنان بیمارستان‌ها و گورستان‌ها مکلفند با سازمان ثبت احوال کشور در اجرای وظایف قانونی همکاری نمایند.

تبصره 2

تبصره 2 (الحاقی 18/10/1363) - نحوه استفاده از خدمات افراد و سازمان‌ها و ارگان‌ها و نهادها به موجب آیین نامه اجرایی این قانون خواهد بود.

ماده 6

ماده 6 - نماینده یا مأمور ثبت احوال کسی است که از طرف سازمان ثبت احوال کشور و یا ادارات تابعه برای ثبت وقایع یا دریافت اطلاعات منصوب شده باشد.

تبصره 1

تبصره 1 - اعلام کننده کسی است که مکلف به اعلام واقعه می‌باشد و میتواند بشخص دیگری رسماً وکالت دهد تا از طرف او واقعه را اعلام نماید.

تبصره 2

تبصره 2 - گواه از لحاظ این قانون کسی است که صحت اظهارات اعلام کننده را گواهی میکند.

ماده 7

ماده 7 (اصلاحی 18/10/1363) - سن گواه و اعلام کننده نباید کمتر از 18 سال تمام باشد.

پدر و مادری که قبل از رسیدن به سن 18 سال تمام ازدواج کرده‌اند می‌توانند ولادت یا وفات فرزند خود را اعلام نمایند.

ماده 8

ماده 8 (اصلاحی 1363/10/18) - دفتر ثبت کل وقایع و وفات و شناسنامه و گواهی ولادت و اعلامیه‌ها و اطلاعیه‌ها و دفاتر ثبت کل وقایع و نام خانوادگی از اسناد رسمی است و تا زمانی که به موجب تصمیم هیئت حل اختلاف یا رای دادگاه بر حسب مورد تصحیح یا باطل نشده بقوت خود باقی می‌باشد.

ماده 9

ماده 9 (اصلاحی 1363/10/18) - رونوشت یا فتوکپی شناسنامه یا گواهی ولادت مراجعین به ادارات و مؤسسات دولتی و شهرداری و بخش خصوصی که برای انجام مراجعات آنان ضرورت دارد مستقیماً توسط آن مراجع تهیه خواهد شد.

فصل دوم - اسناد و دفاتر ثبت احوال

ماده 10

ماده 10 (اصلاحی 1363/10/18) - وقایع ولادت، مرگ، ازدواج و طلاق و رجوع در اسناد دفاتر بشرح زیر به ثبت میرسد:

ماده 10

ماده 10 - وقایع حیاتی هر فرد (ولادت، ازدواج، طلاق، رجوع و بذل مدت، وفات) در دفاتری بشرح زیر به ثبت میرسد:

الف (الحاقی 1363/10/18) - دفتر ثبت کل وقایع - که در آن بدواً ولادت هر فرد ثبت و وقایع مربوط به ازدواج، طلاق، رجوع و بذل مدت و وفات همسر، ولادت و وفات اولاد و وفات صاحب سند از روی مندرجات اعلامیه‌ها و مدارک در آن ثبت میگردد.

ب (الحاقی 1363/10/18) - دفتر ثبت وفات - که در آن واقعه مربوط به وفات هر فرد به ثبت میرسد.

تبصره 1

تبصره 1 (الحاقی 18/10/1363) - صفحات دفتر ثبت کل وقایع باید شماره گذاری شود و با تعیین تعداد کل صفحات نخ کشی و سرب و منگنه شده به امضاء دادستان شهرستان یا نماینده او برسد.

تبصره 2

تبصره 2 (الحاقی 18/10/1363) - دفتر ثبت کل وقایع هر سال پس از انقضای مدت صد و بیست سال از جریان خارج و به بایگانی راکد منتقل میشود.

تبصره 3

تبصره 3 (الحاقی 18/10/1363) - هرگاه اسناد یا دفاتر از بین برود در صورت وجود سابقه از روی سوابق و در صورت نبودن سابقه با دعوت صاحبان اسناد بوسیله آگهی طبق مدارک موجود در دست آنان پس از رسیدگی دفاتر یا اسناد معدوم تجدید میگردد.

الف - سند ثبت ولادت.

ب (اصلاحی 18/10/1363) - سند ثبت وفات.

ج (اصلاحی 18/10/1363) - دفتر ثبت کل وقایع که در آن ولادت، ازدواج، طلاق، رجوع و بذل مدت و وفات زوج و زوجه، ولادت، وفات فرزندان، و وفات صاحب سند از روی مندرجات اسناد ولادت و وفات و اعلامیه‌ها و مدارک ثبت میگردد.

ماده 11

ماده 11 (اصلاحی 18/10/1363) - دفتر ثبت کل وقایع یا وفات پس از ثبت باید به امضاء اعلام کننده و گواهان و مأمور یا نماینده ثبت احوال برسد و مهر شود و در صورت وجود گواهی ماما یا پزشک نیازی به گواهان نخواهد بود. پس از تکمیل و امضاء اسناد مزبور تصحیح یا تغییر مندرجات آن منحصرأ به موجب مقررات این قانون خواهد بود.

ماده 12

ماده 12 - ولادت هر طفل در ایران اعم از اینکه پدر و مادر طفل ایرانی یا خارجی باشند باید به نماینده یا مامور ثبت احوال اعلام شود و ولادت اطفال ایرانیان مقیم خارج از کشور بمأمور کنسولی ایران در محل اقامت و اگر نباشد بنزدیکترین ماموران کنسولی و یا ب سازمان ثبت احوال کشور اعلام شود.

ماده 13

ماده 13 (اصلاحی 1363/10/18) - ولادت واقع در ایران به وسیله نماینده یا مأمور ثبت احوال و ولادت واقع در خارج از کشور به وسیله ماموران کنسولی ایران در دفتر ثبت کل وقایع به ثبت می‌رسد. در این دفتر اطلاعات زیر قید می‌شود:

1 (اصلاحی 1363/10/18) - ساعت، روز، ماه، سال و محل ولادت استان - شهرستان - بخش - دهستان (شهر/روستا) و تاریخ ثبت آن.

2 (اصلاحی 1363/10/18) - نام و نام خانوادگی صاحب سند و جنس.

3 (اصلاحی 1363/10/18) - نام و نام خانوادگی و شماره شناسنامه یا شماره پروانه اقامت و یا گذرنامه و محل صدور شناسنامه یا پروانه اقامت و یا گذرنامه و محل اقامت پدر و مادر.

4 (اصلاحی 1363/10/18) - نام و نام خانوادگی و محل اقامت و شماره شناسنامه و محل صدور شناسنامه و نسبت اعلام کننده در صورتی که غیر از پدر و مادر صاحب سند باشد.

5 (اصلاحی 1363/10/18) - نام و نام خانوادگی و شماره شناسنامه و محل صدور شناسنامه و محل اقامت گواهان.

6 (اصلاحی 1363/10/18) - نام و نام خانوادگی و امضاء نماینده یا مامور و مهر ثبت احوال.

7 (اصلاحی 1363/10/18) - شماره و سری برگ مخصوص دفتر ثبت کل وقایع.

8 (اصلاحی 1363/10/18) - محل مخصوص ثبت و شماره کلاسمان آثار انگشتان صاحب سند.

9 (الحاقی 1363 10 18) - محل مخصوص ثبت خلاصه اطلاعات راجع به ازدواج، طلاق و یا وفات همسر.

10 (الحاقی 1363 10 18) - محل مخصوص ثبت شماره مسلسل و سری شناسنامه‌های صادره.

11 (الحاقی 1363 10 18) - محل مخصوص ثبت خلاصه اطلاعات راجع به اولاد.

12 (الحاقی 1363 10 18) - محل مخصوص ثبت وفات.

13 (الحاقی 1363 10 18) - محل توضیحات.

تبصره

تبصره (اصلاحی 1363 10 18) - پس از ثبت ولادت اگر طفل ایرانی باشد شناسنامه صادر و تسلیم می‌گردد و اعلامیه برای ثبت واقعه در دفتر ثبت کل وقایع صفحه مخصوص پدر و مادر باداره ثبت احوال محل صدور شناسنامه آنان فرستاده میشود و در صورتیکه طفل خارجی باشد گواهی ولادت صادر و تسلیم می‌گردد.

ماده 14

ماده 14 (اصلاحی 1363 10 18) - برای هر فرد شماره شناسنامه که مخصوص به او خواهد بود تعیین می‌گردد و شماره شناسایی هر شخص در کلیه مدارک مربوط به ثبت احوال او باید قید گردد.

ماده 15

ماده 15 - ثبت ولادت باید مستند به تصدیق پزشک یا مامای رسمی یا مؤسسه‌ای که طفل در آنجا متولد گردیده است باشد، در غیر این صورت واقعه بتصدیق دو نفر گواه ثبت میشود.

تبصره

تبصره - مهلت اعلام ولادت پانزده روز از تاریخ ولادت طفل است روز ولادت و تعطیل رسمی بعد از آخرین روز مهلت به حساب نمی‌آید و در صورتیکه ولادت در اثناء سفر زمینی یا هوایی یا دریایی رخ دهد

مهلت اعلام آن از تاریخ رسیدن به مقصد محسوب میشود.

ماده 16

ماده 16 - اعلام و امضاء سند ثبت ولادت به ترتیب بر عهده اشخاص زیر خواهد بود:

1 (اصلاحی 18/10/1363) - پدر یا جد پدری.

2 - مادر در صورت غیبت پدر و در اولین موقعی که قادر به انجام این وظیفه باشد.

3 (منسوخه 18/10/1363) - مادر یا جد پدری که از طرف دادگاه به سمت ولایت انتخاب شده باشند.

4 - وصی یا قیم یا امین.

5 - اشخاصی که قانوناً عهده دار نگهداری طفل میباشند.

6 - متصدی یا نماینده مؤسسه‌ای که طفل به آنجا سپرده شده است.

7 - صاحب واقعه که سن او از 18 سال تمام به بالا باشد.

تبصره

تبصره - در صورتی که ازدواج پدر و مادر طفل به ثبت نرسیده باشد اعلام ولادت و امضاء اسناد متفقاً به عهده پدر و مادر خواهد بود و هرگاه اتفاق پدر و مادر در اعلام ولادت میسر نباشد سند طفل با اعلام یکی از ابوين که مراجعه میکند با قید نام کوچک طرف غایب تنظیم خواهد شد.

اگر مادر اعلام کننده باشد نام خانوادگی مادر به طفل داده میشود.

ماده 17

ماده 17 - هرگاه ابوين طفل معلوم نباشند سند یا نام خانوادگی آزاد و نام‌های فرضی در محل اسامی ابوين تنظیم میگردد. تصحیح اسامی فرضی یا تکمیل مشخصات ناقص به موجب اقرارنامه موضوع ماده 1273 قانون مدنی یا حکم دادگاه یا مدارک حصر وراثت بعمل خواهد آمد و نام خانوادگی طبق احکام مربوط بنام خانوادگی اصلاح خواهد شد.

موضوع فرضی بودن اسامی پدر و مادر در شناسنامه منعکس نخواهد شد.

ماده 18

ماده 18 - نماینده یا مأمور ثبت احوال ولادت طفل فاقد، ولی را ثبت و مراتب را برای اقدام قانونی به دادستان اطلاع خواهد داد.

تبصره

تبصره - در صورتی که طفل در مکانی متولد شود که خروج از آن ممنوع یا محتاج به اجازه مخصوص باشد نظیر ندامتگاه، کانون اصلاح و تربیت و غیره، متصدیان این سازمانها مکلف به اطلاع واقعه و ایجاد تسهیلات لازم برای انجام وظائف صاحب واقعه میباشند.

ماده 19

ماده 19 - ماما یا پزشکی که در حین ولادت حضور و در زایمان دخالت داشته مکلف به صدور گواهی ولادت و ارسال یک نسخه آن به ثبت احوال محل در مهلت اعلام می‌باشد.

ماده 20

ماده 20 (اصلاحی 1363^ق10^ق18) - انتخاب نام با اعلام کننده است، برای نامگذاری یک نام ساده یا مرکب (حسین، محمدمهدی و مانند آن) که عرفاً یک نام محسوب می‌شود انتخاب خواهد شد.

تبصره 1

تبصره 1 (الحاقی 1363^ق10^ق18) - انتخاب نامهایی که موجب هتک حیثیت مقدسات اسلامی می‌گردد و همچنین انتخاب عناوین و القاب و نامهایی زننده و مستهجن یا نامتناسب با جنس ممنوع است.

تبصره 2

تبصره 2 (الحاقی 18/10/1363) - تشخیص نام‌های ممنوع با شورای عالی ثبت احوال می‌باشد و این شورا نمونه‌های آن را تعیین و به سازمان اعلام می‌کند.

تبصره 3

تبصره 3 (الحاقی 18/10/1363) - انتخاب نام در مورد اقلیت‌های دینی شناخته شده در قانون اساسی تابع زبان و فرهنگ دینی آنان است.

تبصره 4

تبصره 4 (الحاقی 18/10/1363) - در اسناد سجلی اقلیت‌های دینی شناخته شده در قانون اساسی کشور نوع دین آنان قید می‌شود.

تبصره 5

تبصره 5 (الحاقی 18/10/1363) - ذکر سیادت در اسناد سجلی ساداتی که سیادت آنان در اسناد سجلی پدر و یا جد پدری مندرج باشد و یا سیادت آنان با دلائل شرعی ثابت گردد الزامی است مگر کسانی که خود را سید ندانند و یا عدم سیادت آنان شرعاً احراز شود.

تبصره 6

تبصره 6 (الحاقی 18/10/1363) - مراتب تشرف پیروان ادیان دیگر به دین مبین اسلام همراه با تغییرات مربوط به نام و نام خانوادگی آنان در اسناد سجلی ثبت می‌شود.

ماده 21

ماده 21 (اصلاحی 18/10/1363) - هرگاه از وضع حمل بیش از یک طفل متولد شود برای هر یک دفتر ثبت کل وقایع جداگانه به ترتیب تولد و با ذکر ساعت ولادت تنظیم خواهد شد.

ماده 22

ماده 22 (اصلاحی 18/10/1363) - وفات هر کس اعم از ایرانی یا خارجی و همچنین ولادت طفلی که مرده بدنیا آمده یا بلافاصله پس از ولادت بمیرد باید ب مامور یا نماینده ثبت احوال اعلام شود.

وفات ایرانیان در خارج از کشور ب ماموران کنسولی محل اقامت یا بنزدیکترین ماموران کنسولی ایران یا به سازمان ثبت احوال کشور اعلام میشود.

وفات ایرانیان و خارجیان ساکن کشور را مأموران و نمایندگان ثبت احوال و وفات ایرانیان در خارج از کشور را بر حسب محل اعلام، ماموران کنسولی ایران یا ماموران یا نمایندگان ثبت احوال ثبت می‌کنند، وفات باید در سند ثبت وفات و همچنین در دفتر ثبت کل وقایع در صفحات مربوط به در گذشته و پدر و مادر او و شناسنامه متوفی ثبت و امضاء و مهر گردد.

وفات خارجیان پس از ثبت به شهربانی محل اعلام می‌شود و یک نسخه گواهی به سازمان ثبت احوال کشور فرستاده خواهد شد که به وزارت امور خارجه ارسال گردد.

تبصره

تبصره (اصلاحی 18/10/1363) - گواهی وفات بهر شخصی که درخواست کند تسلیم می‌گردد:

ماده 23

ماده 23 (اصلاحی 18/10/1363) - در سند ثبت وفات باید اطلاعات زیر قید گردد:

1 (اصلاحی 18/10/1363) - محل، روز، ماه و سال وفات و تاریخ ثبت.

2 (اصلاحی 18/10/1363) - نام و نام خانوادگی و جنس و تاریخ تولد و شغل و شماره شناسنامه و شناسنامه یا پروانه اقامت و تاریخ و محل صدور شناسنامه یا پروانه اقامت در گذشته.

3 (اصلاحی 18/10/1363) - علت وفات در صورتی که مشخص باشد.

4 (اصلاحی 18/10/1363) - نام و نام خانوادگی و شماره شناسنامه و محل صدور شناسنامه پدر و مادر درگذشته.

5 (اصلاحی 18/10/1363) - نام و نام خانوادگی و شماره شناسنامه و محل صدور شناسنامه و محل اقامت و سمت اعلام کننده.

6 (اصلاحی 18/10/1363) - نام و نام خانوادگی و شماره شناسنامه و محل صدور شناسنامه و محل اقامت و شغل گواهان.

7 - نام و نام خانوادگی و امضاء نماینده یا مأمور ثبت احوال و اثر مهر.

8 (اصلاحی 18/10/1363) - شماره و سری برگ مخصوص ثبت وفات.

9 - محل توضیحات.

ماده 24

ماده 24 (اصلاحی 18/10/1363) - واقعه وفات باید طبق تصدیق پزشک و در صورت نبودن پزشک با حضور دو نفر گواه ثبت گردد.

در مورد طفلی که مرده بدنیا آمده یا بلافاصله پس از تولد بمیرد در صورت وجود پزشک در محل، تصدیق پزشک ضروری است و در صورت نبودن پزشک گواهی دو نفر کافی است.

پزشکی که وقوع وفات باو اطلاع داده میشود در هر مورد مکلف به معاینه جسد و صدور تصدیق یا اظهارنظر میباشد و در صورت امکان تشخیص علت وفات باید تصدیق شود و به هر حال یک نسخه از تصدیق یا اظهار نظر خود را باید به ثبت احوال محل در مهلت مقرر ارسال نمایند.

ماده 25

ماده 25 (اصلاحی 18/10/1363) - مهلت اعلام وفات ده روز از تاریخ وقوع یا وقوف بر آن است.

روز وفات و تعطیل رسمی بعد از آخرین روز مهلت به حساب نمی آید و در صورتی که وفات در اثناء سفر رخ دهد مهلت اعلام آن از تاریخ رسیدن به مقصد احتساب خواهد شد.

تبصره

تبصره (اصلاحی 1363/10/18) - ترتیب ثبت وقایع ولادت و وفاتی که پس از انقضای مهلت مقرر اعلام شود در آیین نامه اجرایی این قانون تعیین خواهد شد.

ماده 26

ماده 26 (اصلاحی 1363/10/18) - اعلام وفات و امضاء سند ثبت وفات به عهده یکی از اشخاص زیر است:

1 (اصلاحی 1363/10/18) - نزدیکترین خویشاوند متوفی که در موقع وفات حاضر بوده است.

2 (اصلاحی 1363/10/18) - متصدی یا صاحب مکانی که وفات در آن رخ داده است یا نماینده او.

3 (اصلاحی 1363/10/18) - هر شخصی که در موقع وفات حاضر بوده است.

4 - ماموران انتظامی یا کدخدا.

تبصره

تبصره (اصلاحی 1363/10/18) - متصدیان گورستان یا دفن مکلف به اطلاع وفات به ثبت احوال هستند.

ماده 27

ماده 27 (اصلاحی 1363/10/18) - در صورتی که وفات یا ولادت طی نامه رسمی از طرف ماموران انتظامی یا قضائی و یا سایر مقامات اعلام شود شماره و تاریخ اعلام نامه در سند درج و به منزله امضاء سند خواهد بود.

ماده 28

ماده 28 (اصلاحی 1363/10/18) - در موارد زیر اعلام وفات به عهده مقامات زیر است:

1 (اصلاحی 1363/10/18) - در صورتی که وفات در اثر بروز سوانح از قبیل زلزله سیل، طوفان و آتش

سوزی واقع شود مقامات انتظامی یا گروه‌های امدادی حاضر در محل مکلفند واقعه وفات را ضمن ارسال صورت حاوی نام و نام خانوادگی و حتی المقدور شماره شناسنامه و محل صدور شناسنامه و سن متوفی اعلام نمایند.

2 (اصلاحی 1363/10/18) - وفات نظامیانی که در زمان صلح در سربازخانه و یا ضمن مانورهای نظامی یا در زمان جنگ واقع می‌شود وسیله فرمانده قسمت با تعیین نام و نام خانوادگی و شماره شناسنامه و محل صدور شناسنامه اعلام می‌گردد.

ماده 29

ماده 29 (اصلاحی 1363/10/18) - در مواردی که مشخصات متوفی معلوم نشود یا به بعضی از اطلاعاتی که باید در سند قید شود دسترسی نباشد در سند ثبت وفات بجای مشخصات عبارت (نامعلوم) نوشته می‌شود تکمیل مشخصات نامعلوم با هیئت حل اختلاف خواهد بود.

ماده 30

ماده 30 (اصلاحی 1363/10/18) - مدرک ثبت وفات فرضی غایب مفقودالاثر حکم قطعی دادگاه است مدیران دفاتر دادگاه‌هایی که حکم قطعی وفات فرضی غایب مفقودالاثر از آن دادگاه صادر شده مکلفند یک نسخه از رای صادره را طی نامه رسمی به ثبت احوال محل ارسال دارند.

فصل پنجم - ازدواج و طلاق

ماده 31

ماده 31 - دارندگان دفاتر رسمی ازدواج و طلاق مکلفند وقایع ازدواج و طلاق و رجوع را که در دفاتر مربوط ثبت میکنند در شناسنامه زوجین نیز درج و امضاء و مهر نمایند و حداکثر هر پانزده روز یکبار وقایع ازدواج و طلاق و رجوعی را که در دفاتر به ثبت میرسد روی نمونه‌های مربوط تهیه و به ثبت احوال محل تحویل و رسید دریافت دارند.

ازدواج و طلاق و رجوع ایرانیان در خارج از کشور باید بوسیله کنسولگری‌های مربوط در دفاتری که از طرف ثبت احوال تهیه میشود ثبت و حداکثر هر یکماه یکبار وقایع ازدواج و طلاق و رجوعی را که در دفاتر

به ثبت میرسد روی نمونه‌های مخصوص تهیه و از طریق وزارت امور خارجه به سازمان ثبت احوال کشور فرستاده شود.

ماده 32

ماده 32 - طلاق، رجوع و بذل مدت که در دفتر رسمی طلاق به ثبت نرسیده باشد با ارائه اقرارنامه رسمی در اسناد ثبت احوال طرفین ثبت خواهد شد.

ازدواج‌هایی که در دفاتر رسمی ازدواج به ثبت نرسیده باشد در صورت وجود شرایط زیر در اسناد سجلی زن و شوهر ثبت خواهد شد.

1 - ارائه اقرارنامه رسمی مبنی بر وجود رابطه زوجیت بین متقاضیان ثبت واقعه ازدواج.

2- در موقع تنظیم اقرارنامه سن زوج از بیست سال تمام و سن زوجه از هجده سال تمام کمتر نباشد.

3 - گواهی ادارات ثبت احوال محل صدور شناسنامه‌های زوجین به این که در تاریخ اعلام واقعه طرفین در قید ازدواج دیگری نمی‌باشند.

تبصره

تبصره - نمایندگان ثبت احوال مکلفند پس از ثبت واقعه رونوشت اقرارنامه را به دادسرای محل ارسال نمایند.

ماده 33

ماده 33 (اصلاحی 18/10/1363) - کلیه وقایع ازدواج و طلاق یا وفات زوج یا زوجه و رجوع و بذل مدت و فسخ نکاح باید در دفاتر ثبت کل وقایع ثبت شود، ولی در شناسنامه به شرح زیر انعکاس خواهد یافت:

در المثانی شناسنامه مرد یا زن آخرین نکاح و طلاق یا بذل مدت و در صورت تعدد زوجات آن تعداد ازدواج که به قوت خود باقی است منعکس خواهد شد.

ازدواج و طلاق غیر مدخوله در المثنی شناسنامه درج نخواهد شد.

ماده 34

ماده 34 (اصلاحی 1401/06/30) - افشای اطلاعات مذکور در دفاتر ثبت کل وقایع و اسناد سجلی جز برای صاحب سند و مقامات قضایی و دستگاه‌های اجرائی با مصوبه کارگروه تعامل پذیری دولت الکترونیکی ممنوع است.

فصل ششم - صدور شناسنامه

ماده 35

ماده 35 (اصلاحی 1363/10/18) - صدور شناسنامه و سایر خدمات سجلی در مقابل دریافت وجه انجام خواهد شد که نحوه اخذ وجوه و میزان و نوع این خدمات به موجب آیین نامه اجرایی این قانون خواهد بود.

ماده 36

ماده 36 (اصلاحی 1363/10/18) - شناسنامه از روی دفاتر ثبت کل وقایع صادر و دارای مشخصات و اطلاعات زیر میباشد:

1 (اصلاحی 1363/10/18) - آرم جمهوری اسلامی ایران.

2 (اصلاحی 1363/10/18) - محل مخصوص انگشت نگاری و شماره کلاسمان آن.

3 (اصلاحی 1363/10/18) - محل الصاق عکس.

4 (اصلاحی 1363/10/18) - شماره شناسنامه.

5 (اصلاحی 1363/10/18) - نام و نام خانوادگی و جنس دارنده آن.

6 (اصلاحی 1363/10/18) - تاریخ تولد به ترتیب روز و ماه و سال هجری شمسی و قمری.

تبصره

تبصره (الحاقی 1363/10/18) - ذکر تاریخ هجری قمری از هنگام اجرای طرح تعویض شناسنامه برای

نوزادان الزامی است.

- 7 (اصلاحی 1363/10/18) - محل تولد به ترتیب شهرستان، بخش، دهستان (شهر/ روستا).
- 8 (اصلاحی 1363/10/18) - نام و شماره شناسنامه و محل صدور شناسنامه ابوین.
- 9 (اصلاحی 1363/10/18) - تاریخ تنظیم سند به ترتیب روز و ماه و سال هجری شمسی.
- 10 (الحاقی 1363/10/18) - محل تنظیم سند به ترتیب حوزه، شهرستان، بخش، دهستان (شهر/ روستا).
- 11 (الحاقی 1363/10/18) - نام و نام خانوادگی مامور تنظیم کننده سند و امضاء مامور صدور و مهر اداره.
- 12 (الحاقی 1363/10/18) - شماره مسلسل و سری مخصوص شناسنامه.
- 13 (الحاقی 1363/10/18) - محل مخصوص ثبت ازدواج، طلاق و وفات همسر، ولادت فرزندان و وفات صاحب شناسنامه.
- 14 (الحاقی 1363/10/18) - محل توضیحات.
- 15 (الحاقی 1363/10/18) - محل مخصوص مهر انتخابات.

تبصره 1

تبصره 1 (اصلاحی 1363/10/18) - شناسنامه‌های نمونه جدید افرادی که به سن 15 سال تمام می‌رسند باید ملصق به عکس همانسال و اثر انگشت و کلاسمان انگشت نگاری صاحب آن باشد.

تبصره 2

تبصره 2 (اصلاحی 1363/10/18) - شناسنامه اولیه باید در سی سالگی تمام با عکس همان سال صاحب آن تجدید شود.

صاحب شناسنامه پس از رسیدن به سن سی سال مکلف است ظرف یکسال برای تجدید آن مراجعه نماید.

تبصره 3

تبصره 3 (الحاقی 18/10/1363) - صدور شناسنامه مجدد و یا گواهی ولادت اتباع خارجه مطابق مقررات آئین نامه اجرائی این قانون خواهد بود.

تبصره 4

تبصره 4 (الحاقی 18/10/1363) - به استثنای سازمان ثبت احوال کشور، دفاتر اسناد رسمی ازدواج و طلاق، نمایندگی‌های دولت جمهوری اسلامی ایران در خارج از کشور، اداره تشخیص هویت و پلیس بین المللی و اداره کل انتخابات، هیچیک از ارگان‌ها و نهادها و مؤسسات دولتی و بخش خصوصی حق نقش مهر و درج هیچگونه مطلب و یا آثار دیگری بر روی شناسنامه را ندارند متخلف از این امر تحت پیگرد قانونی قرار خواهد گرفت.

ماده 37

ماده 37 (اصلاحی 18/10/1363) - سازمان ثبت احوال کشور مکلف است بمجرد وصول اعلام ترک تابعیت و یا اخراج از تابعیت اشخاص و از طرف وزارت امور خارجه ترک تابعیت و یا اخراج تابعیت را در دفاتر و اسناد مربوط منعکس و یا شناسنامه را معدوم نماید.

فصل هفتم - صدور کارت شناسایی

ماده 38

ماده 38 - در نقاطی که دولت مقتضی بداند و اعلام کند کسانی که سن آنان از 15 سال به بالا است باید دارای کارت شناسائی بوده و همیشه آن را همراه داشته باشند. کارت شناسائی حاوی مشخصات و اثر انگشت و عکس و نشانی محل سکونت و گروه‌های اصلی خون خواهد بود.

ترتیب صدور و ترتیب درج مشخصات دارنده کارت شناسائی و چگونگی تحصیل اطلاعات مربوط به سکونت و سایر اطلاعات از قبیل گروه خون و اشخاصی که برای صغار و مجانین کارت شناسائی اخذ نمایند در آئین نامه اجرائی تعیین خواهد شد.

ماده 39 (منسوخه 13/11/1358) - به منظور ثبت مشخصات ساکنان شهرها و روستاها از تاریخ اجرای این قانون ظرف مدتی که از طرف دولت تعیین و اعلام خواهد شد سرپرست هر خانوار موظف است نشانی محل یا محل‌های سکونت اعم از ملکی یا استیجاری را همراه با مشخصات خود و کلیه افرادی که با او زندگی می‌کنند به کلانتری یا شهربانی یا ژاندارمری محل سکونت خود (حسب مورد) کتباً اعلام و رسید دریافت دارند. افرادی که بصورت انفرادی یا جمعی زندگی می‌کنند نیز مشمول این مقررات خواهند بود. هرگاه محل سکونت افراد تغییر یابد سرپرست خانوار یا کسانی که بصورت انفرادی یا جمعی زندگی می‌کنند مکلفند حداکثر ظرف پانزده روز مراتب را به کلانتری یا شهربانی یا ژاندارمری محل (حسب مورد) اعلام کنند.

کلیه موجرین اعم از مالک و نماینده او نیز موظفند پس از عقد اجاره اعم از رسمی یا غیررسمی مشخصات مستاجر یا مستاجرین خود را حداکثر ظرف 48 ساعت به کلانتری یا شهربانی یا ژاندارمری محل مورد اجاره (حسب مورد) اعلام دارند.

متخلفین از مقررات فوق یا کسانی که اعلام خلاف واقع نمایند برای مرتبه اول بجزای نقدی از پنج هزار و یک ریال تا سی هزار ریال محکوم می‌گردند.

در صورت تکرار به حداکثر جزای نقدی مذکور محکوم خواهند شد، در صورت احراز سوء نیت به حبس جنحه‌ای تا سه سال محکوم میشوند. مجازات موجرین در صورت تکرار جرم در هر حال حبس جنحه‌ای تا سه سال خواهد بود. در مورد اماکنی که قبل از اجرای این قانون به اجاره واگذار شده‌اند موجرین برای اطلاع مراتب به مراجع مربوط سه ماه مهلت خواهند داشت.

تبصره 1

تبصره 1 - در صورتی که مستاجر از مقدمین علیه امنیت کشور شناخته شود موجر یا نماینده او که مقامات انتظامی یا امنیتی را ظرف مهلت مقرر مطلع نکرده باشد به عنوان شریک جرم قابل تعقیب خواهد بود.

تبصره 2

تبصره 2 - مسئولان اماکن عمومی در مورد واردین و ساکنان محل خود و مسئولان مؤسسات و اشخاص

حقوقی در مورد کسانی که در این محل‌ها سکونت دارند مکلفند به ترتیب مقرر در مورد موجرین مراتب را با مشخصات افراد به مراجع مربوط اطلاع دهند. متخلفان از مقررات این تبصره نیز مشمول مجازات مقرر درباره موجرین خواهند بود.

تبصره 3

تبصره 3 - طرز اعلام نشانی محل سکونت و مشخصات ساکنین و تعیین سرپرست یا مسئول خانوار و مسئولان اماکن عمومی و مؤسسات و اشخاص حقوقی و چگونگی تنظیم دفاتر و ثبت و حذف نام و مشخصات اشخاص در محل‌های سکونت جدید و قدیم و شماره ترتیب ثبت ساختمان‌های مسکونی در دفاتر و سایر مسائل مربوط به موجب آیین نامه اجرایی این ماده که به تصویب وزارتخانه‌های کشور و دادگستری خواهد رسید معین میشود.

فصل هشتم - نام خانوادگی

ماده 40

ماده 40 - تغییر نام خانوادگی با تصویب سازمان ثبت احوال کشور خواهد بود.

تبصره

تبصره - موارد تغییر نام خانوادگی مطابق آیین نامه اجرایی این قانون میباشد.

ماده 41

ماده 41 (اصلاحی 18/10/1363) - حق تقدم نام خانوادگی با رعایت تاریخ تقدم صدور اسناد مختص اشخاصی است که بنام آنان در دفاتر مخصوص نام خانوادگی ادارات ثبت احوال به ثبت میرسد و دیگری حق اختیار آن را در آن اداره ندارد مگر با اجازه دارنده حق تقدم و این حق پس از وفات به ورثه قانونی انتقال می‌یابد.

هر یک از وراثت میتواند شخصی که نام خانوادگی او را اختیار کرده مورد اعتراض قرار داده و تغییر نام

خانوادگی او را از دادگاه بخواهد، ولی وراثت بالاتفاق میتوانند به دیگری اجازه دهند که نام خانوادگی آنها را اختیار نماید.

تبصره

تبصره - نام خانوادگی فرزند همان نام خانوادگی پدر خواهد بود اگر چه شناسنامه فرزند در قلمرو اداره ثبت احوال دیگری صادر گردد. فرزندان کبیر می‌توانند برای خود نام خانوادگی دیگری انتخاب نمایند.

ماده 42

ماده 42 - زوجه میتواند با موافقت همسر خود تا زمانی که در قید زوجیت میباشد از نام خانوادگی همسر خود بدون رعایت حق تقدم استفاده کند و در صورت طلاق ادامه استفاده از نام خانوادگی موکول به اجازه همسر خواهد بود.

فصل نهم - تعویض شناسنامه‌های موجود و نقل آن به دفاتر ثبت کل وقایع

ماده 43

ماده 43 (اصلاحی 1363/10/18) - سازمان ثبت احوال کشور مکلف است شناسنامه‌های موجود در دست مردم را به تدریج تعویض نماید و کلیه افراد نیز مکلفند در مهلت‌های معین که سازمان ثبت احوال کشور طی آگهی و وسایل ارتباط جمعی و به ترتیب گروه سنی تعیین خواهد نمود به مأموران ثبت احوال محل اقامت خود برای اعلام هویت و وقایع حیاتی خود و ارائه مدارک و دریافت شناسنامه نمونه جدید مراجعه نمایند وفات‌های ثبت نشده زوج و زوجه و فرزندان نیز ضمن این مراجعه باید اعلام شود.

تبصره

تبصره (الحاقی 1363/10/18) - چنانچه در طول اجرای طرح، اشخاصی اعلام فقدان و یا درخواست تعویض شناسنامه نمایند که مشمول دوره تجدید آن گروه نباشد برای آنان طبق مقررات گواهی موقت صادر خواهد شد.

ماده 44

ماده 44 - اشخاصی که در مهلت‌های معین در آگهی منتشره مأموران ثبت احوال را از داشتن شناسنامه مکرر یا استفاده از شناسنامه غیر یا دریافت شناسنامه موهوم یا استفاده از شناسنامه ایرانی با داشتن تابعیت خارجی مطلع نمایند از تعقیب و مجازات معاف خواهند بود و الا پس از انقضای مهلت‌های معینه جرایم مزبور مستمر شناخته شده و مشمول مجازات مصرح در مواد 48 و 49 این قانون خواهند بود.

هویت دارندگان شناسنامه مکرر بانتهاب صاحبان و یا نمایندگان قانونی آنان تثبیت و هویت اشخاصی که از شناسنامه غیر استفاده نموده‌اند و همچنین مدارک ازدواج و طلاق و شناسنامه فرزندان مطابق شناسنامه قانونی که صادر میشود خواهد بود.

تبصره

تبصره - تعویض شناسنامه همسر و فرزندان، ضمن گروه سنی همسری که در مهلت مقرر مراجعه میکند بعمل خواهد آمد و همچنین در موقع ثبت ولادت طفل شناسنامه پدر و مادر و افراد خانوار تعویض خواهد شد اگرچه مهلت مراجعه معین و آگهی نشده باشد.

ماده 45

ماده 45 (اصلاحی 1363/10/18) - هرگاه «هویت و تابعیت» افراد مورد تردید واقع گردد و مدارک لازم جهت اثبات آن ارائه نشود مراتب برای اثبات «هویت» به مراجع انتظامی و برای اثبات «تابعیت» به شورای تامین شهرستان ارجاع و در صورت تایید طبق مقررات اقدام خواهد شد.

تبصره

تبصره (اصلاحی 1363/10/18) - در جلسات شورای تامین شهرستان که به منظور فوق تشکیل می‌گردد رئیس اداره ثبت احوال محل نیز با داشتن حق رای شرکت خواهد داشت.

ماده 46

ماده 46 (اصلاحی 1363/10/18) - سازمان ثبت احوال کشور، پایان مهلت تعویض شناسنامه هر دوره

را از طریق وسایل ارتباط جمعی آگهی خواهد کرد و پس از پایان مهلت اعلام شده شناسنامه و گواهی‌های صادره قبلی از درجه اعتبار ساقط خواهد شد و منحصراً شناسنامه‌های جدید جمهوری اسلامی ایران سند رسمی هویت و تابعیت افراد خواهد بود.

تبصره

تبصره (اصلاحی 18/10/1363) - افرادی که در مهلت‌های مقرر مراجعه نکنند پس از تشخیص تخلف مراتب به دادگاه اعلام و طبق مقررات با آنان رفتار خواهد شد.

فصل دهم - تهیه مقدمات اجرای قانون

ماده 47

ماده 47 - وزارت کشور مکلف است در مدت یکسال از تاریخ تصویب این قانون مقدمات اجرای آن را از حیث تهیه وسایل کار و تجهیزات و تأمین کارکنان لازم و آموزش آنان فراهم نماید. دولت اعتبار لازم برای اجرای این قانون را تأمین خواهد نمود.

فصل یازدهم - مقررات کیفری

ماده 48

ماده 48 - اشخاصی که از وظایف مذکور در مواد 16 و 19 و 24 و 26 و 35 و تبصره ماده 26 و تبصره یک ماده 36 و مواد 38 و 43 خودداری کنند یا با در دست داشتن شناسنامه اقدام به اخذ المثنی نمایند مورد تعقیب قرار گرفته و علاوه بر الزام به انجام تکالیف مقرر به پرداخت 400/ 000 تا 10/ 000/ 000 ریال جزای نقدی محکوم خواهند شد.

ولی هرگاه ماموران و مسئولینی که به موجب این قانون وظایفی بر عهده دارند در اجرای آن تاخیر یا تعلل نمایند در دادگاه‌های اداری یا انتظامی طبق ضوابط مربوط تحت تعقیب قرار خواهند گرفت.

ماده 49

ماده 49 - اشخاص زیر به حبس جنحه‌ای از شصت و یک روز تا شش ماه محکوم خواهند شد:

الف (اصلاحی 1363/10/18) - اشخاصی که در اعلام ولادت یا وفات یا هویت برخلاف واقع اظهاری نمایند.

ب - اشخاصی که عالماً عامداً پس از رسیدن بسن 18 سال تمام از شناسنامه مکرر استفاده و یا به دریافت شناسنامه مکرر برای خود یا مولی علیه یا به دریافت شناسنامه موهوم مبادرت کنند و یا از شناسنامه دیگری خواه صاحب آن زنده یا مرده باشد بنام هویت خود استفاده نمایند.

ج (اصلاحی 1363/10/18) - ماما یا پزشکی که در مورد ولادت و وفات گواهی خلاف واقع صادر کنند.

د (اصلاحی 1363/10/18) - اشخاصی که در مورد ولادت و وفات شهادت دروغ بدهند که شهادت آنان منجر به تنظیم دفتر ثبت کل وقایع و یا وفات گردد.

ماده 50

ماده 50 - افراد بیگانه که قبل از احراز تابعیت ایرانی بمنظور ایرانی قلمداد کردن خود موجب تنظیم اسناد سجلی یا دریافت شناسنامه شوند بحبس جنحه‌ای از سه ماه تا یکسال محکوم خواهند شد.

ماده 51

ماده 51 (اصلاحی 1363/10/18) - هر کس عالماً عامداً پدر و یا مادر طفل را بغیر از پدر و یا مادر واقعی در اسناد و دفاتر ثبت احوال اظهار و یا شناسنامه دریافت کند به حبس جنحه‌ای از 6 ماه تا سه سال محکوم خواهد شد.

تبصره

تبصره - در مواردی که پدر یا مادر طفل معلوم نباشد و همچنین موارد مذکور در قانون حمایت کودکان بدون سرپرست از شمول این ماده مستثنی می‌باشد.

ماده 52

ماده 52 - مامورانی که عالماً عامداً در جرایم مذکور در مواد 49 و 50 و 51 این قانون بهر نحوی از انحاء کمک نمایند یا گواهی‌های خلاف را ملاک اجرای وظایف قانونی خود قرار دهند به مجازات مرتکب اصلی محکوم خواهند شد.

ماده 53

ماده 53 - آئیننامه‌های اجرایی این قانون و نمونه‌های اوراق و اسناد مربوط وسیله وزارت کشور و وزارت دادگستری تهیه و بتصویب هیئت وزیران خواهد رسید.

ماده 54

ماده 54 - از تاریخ اجرای این قانون و پایان مهلت‌های معین قوانین ثبت احوال مصوب 20 مرداد 1307 و 11 آذر 1310 و اول بهمن 1312 و دوم اردیبهشت 1319 لغو و هر قانونی که در مقام اجراء معارض این قانون باشد بلااثر است.

ماده 55

ماده 55 - وزارت کشور، وزارت امور خارجه و وزارت دادگستری مامور اجرای این قانون هستند.

قانون فوق مشتمل بر پنجاه و پنج ماده و بیست و هشت تبصره پس از تصویب مجلس شورای ملی در جلسه روز پنج شنبه 10 تیرماه 2535 در جلسه فوق العاده روز چهارشنبه شانزدهم تیرماه دو هزار و پانصد و سی و پنج شاهنشاهی به تصویب مجلس سنا رسید.